Behandeling Begroting 2027 – 2030- 'beschouwing' van de GGS uitgesproken door fractievoorzitter Jan Paauw op 5 november 2026

Voorzitter, college, collega's en overige toehoorders,

Even terug blik naar 2021

Een OZB-verhoging van maar liefst 15,9%. Dat is even schrikken! Een verhoging die we in Soest niet vaak hebben gezien.

Het college geeft immers zelf aan dat het structurele tekort na 2027 oploopt.

Is Soest in 2027 daadwerkelijk financieel gezond, of hebben we de begroting sluitend gemaakt door problemen door te schuiven naar de jaren daarna?

Daarom stelt onze fractie een vraag: heeft het college aantoonbaar onderzocht of de eigen organisatie en dienstverlening efficiënter kunnen functioneren voordat de OZB extra wordt verhoogd? Wij verwachten hierop een duidelijke reactie.

Een paar opvallende zaken die onze fractie heeft vastgesteld:

● De organisatie: In de begroting zien we een formatie van 278 FTE. Dat zijn ongeveer 50 FTE meer dan in 2021/2022, een groei van bijna 22%. We begrijpen dat de organisatie destijds te krap was bezet, maar zo'n forse groei vraagt wel om uitleg. Wat levert deze uitbreiding concreet op? Functioneren we als gemeente voldoende effectief?

● De taken: Krijgen we vanuit het Rijk steeds meer taken opgelegd zonder voldoende financiële middelen?

● De financiële toekomst: Na 2027 loopt het structurele tekort gemiddeld op tot circa € 4 miljoen. Rekenen we met het toegestane vrije deel van de algemene middelen, dan resteert nog altijd een structurele opgave van ongeveer € 3 miljoen per jaar om te buigen c.q. niet .

Laat ik duidelijk zijn: GGS steunt de voorgestelde OZB-verhoging voor 2027. Maar voor de rest van deze raadsperiode ligt dat nadrukkelijk anders.

Afval en woonlasten

De voorgestelde teruggave van eerder gerealiseerde meevallers uit de afvalinzameling is wat ons betreft vooral een pleister op de wonde. Per saldo stijgen de woonlasten in 2027 gemiddeld met 4,5%.

Maar laten we niet te vroeg juichen. We willen vasthouden aan onze doelstellingen voor afvalrecycling en de Europese doelstellingen voor 2030 en 2035. (Zoals staat aangegeven in het coalitieakkoord).

Vraag aan het college: kunt u garanderen dat het teruggeven van geld uit het egalisatiefonds huishoudelijk afval na 2027 niet leidt tot tekorten, waardoor we onze recyclingdoelstellingen niet meer kunnen realiseren?

Veiligheid, sport en voorzieningen

Voor de veiligheid van mens en dier vinden wij het belangrijk dat op korte termijn preventieve maatregelen worden genomen om natuurbranden te voorkomen.

Daarnaast zijn we blij dat er rekening wordt gehouden met de nieuwbouw van het zwembad. Of de beschikbare middelen voldoende zijn, moet nog blijken. Mogelijk zijn aanvullende investeringen

nodig bij een herschikking van sportaccommodaties, bijvoorbeeld door het verdwijnen van sportzalen en de behoefte aan een extra kunstgrasveld bij ’t Vliegdorp.

Investeren in sportvoorzieningen is belangrijk. We willen dat onze jeugd goed leert bewegen en dat verenigingen kunnen blijven bijdragen aan de leefbaarheid van onze gemeente.

Wat wij echter niet begrijpen, is dat we extra kosten moeten maken terwijl de vernielingen aan sportvelden door dassen blijven doorgaan. Dit vraagt om een structurele oplossing. Onze inschatting is dat wij al van 2022 een ton kosten hebben gehad om de Das te laten voetballen op de Bosstraat!!

Energietransitie en woningbouw

Ook Soest moet haar bijdrage leveren aan de energietransitie. Dat is bovendien in ons eigen belang. Als we de komende jaren serieus werk willen maken van woningbouw, moeten er voldoende aansluitmogelijkheden op het elektriciteitsnet zijn. (Wij willen toch niet in het donker zitten?)

Daarnaast moeten we ervoor zorgen dat woningbouwprojecten daadwerkelijk doorgang kunnen vinden. We moeten ook voldoen aan de provinciale eis ‘Groen groeit mee’. Dat is ook van belang omdat uiteindelijk de biodiversiteit moet worden verbeterd.

Onze vraag aan het college: welke concrete plannen liggen er om aan deze provinciale eis te voldoen?

1000 jaar Soest viering.

Wij hebben eerder aangegeven dat hiervoor wat ons betreft een taakstellend eenmalig budget van € 1 miljoen beschikbaar moet zijn.

Tot onze teleurstelling lezen we op pagina 42, bij deelprogramma 2.3 Economie, dat naast de bijdrage van € 20,28 per inwoner ook aanvullende middelen zijn opgenomen voor ambtelijke inzet. Dit betekent voor zowel 2027 als 2028 ongeveer € 200.000 extra per jaar.

Dat vinden wij niet passen binnen het afgesproken budget. U zult begrijpen dat wij hiervoor een amendement zullen indienen.

Tot slot, voorzitter.

Er is nog een flinke weg te gaan om alle taken, ambities en financiële consequenties goed in beeld te krijgen.

Wij roepen het college op om samen met de raad bij de komende Kadernota antwoord te geven op twee belangrijke vragen:

1. Besparingen: Welke concrete maatregelen zijn onderzocht of moeten worden onderzocht om de kosten van de organisatie en dienstverlening te verlagen?

2. Structurele uitgaven: Welke kostenstijgingen zijn onvermijdelijk en welke zijn het gevolg van politieke beleidskeuzes?

Voorzitter, dat wordt geen gemakkelijke opgave. Maar één ding staat voor ons vast: het leven van onze inwoners is al duur genoeg!